

Datum 2023-03-24

Dnr 512-1431-2023

Ändringshistorik

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2023-02-22	1	Maria Noro-Larsson	Upprättad
2023-03-24	2	Maria Noro-Larsson	Fastställd

Restaureringsplan för Natura 2000-området Klinken (SE0720277) inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19 NAT/SE000172

Summary

This document provide a brief overview of the measures that will take place in the LIFE RestoRED project at the Natura 2000 site Klinken (SE0720277. Location of different actions can be seen in the maps in the end of this document.

Om projektet

Projektet LIFE RestoRED arbetar med att restaurera skötselkrävande naturtyper, mestadels betesmarker och slåtterängar. Arbetet utförs inom Natura 2000-områden under åren 2021 till 2027. Naturtyperna som restaureras finns med på den rödlista för naturtyper som EU tagit fram. Arbetet som omfattas av den här restaureringsplanen utförs av Länsstyrelsen i Jämtlands län. Läs mer om projektet på webbplatsen <https://www.liferestored.se/>.

Uppgifter om området

Natura 2000-område: Klinken (SE0720277)

Län: Jämtland

Kommun: Härjedalen

Förvaltare/kontaktperson på Länsstyrelsen: Bodil Carlsson

Koordinater för restaureringsområde: 6272687N, 1230318E (SWEREF 99 TM).

Viktiga kontaktpersoner/organisationer i Natura 2000-området:

Roger Myhr, naturbevakare

Lars Back, områdesförvaltare

Beskrivning av objektet

Natura 2000-området Klinken är ett 469 hektar stort område bestående av fjällbjörkskog, vattendrag, rikkärr och olika ängar. Området ligger på cirka 720 till 820 meters höjd över havet omkring fem kilometer nordväst om Ramundberget i Härjedalens kommun. Berggrunden i området är kalkrik och det förekommer en rik flora. I dalgången Gröndalen som till delar ingår i Natura 2000-området rinner vattendraget Ljusnan. Längst vattendraget finns partier med slätterängar som idag slås av länsstyrelsen med en artrik flora. Längre upp i sluttningarna finns både fjällbjörkskog och stora öppna rikkärr. Rikkärren i sluttningarna har historiskt nyttjats fram till 1950-talet för utmarksslätter. I den östra delen av Natura 2000-området finns ett stort rikkärrkomplex brutet av videbuskmarker, fjällbjörkskog och alpina vattendrag. Lite längre ned finns en gammal slättermark som till delar är rikkärr och längst i öster övergår i ängsmark. Även dessa har brukats vilket bland annat en gammal körväg från ängarna nere vid Ljusnan upp till området vittnar om. Det är dessa östra delar bestående av rikkärr och tidigare ängsmark som ingår i projektet LIFE RestoRED. Hävderna på dessa marker ska återupptas för att förhindra succession till videmark och fattigkärr.

Syfte och mål med åtgärderna i projektet

I det här området ska naturtyperna rikkärr (7230) samt höglänta slättermarker (6520) ges en stärkt ekologisk status genom att hävd återinförs på delar av området.

Vid slutet av projektet ska sammanlagt cirka 20 hektar av naturtypen rikkärr och cirka 0,3 hektar av naturtypen höglänta slätterängar ha återfått hävdregim och framtida skötsel av området vara ordnad genom 2-5 åriga slätterinvaler på olika delar av området.

Allmänheten och sakägare ska ha fått kunskap om projektet genom skyltning.

Tabell 1 Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Naturtypskod	Natura 2000 naturtyp (namn)	Areal (ha)
7230	Rikkärr	20,4
6520	Höglänta slätterängar	0,3

Åtgärder som är aktuella i Natura 2000-området Klinken

Tabell 2 Planerad omfattning

Action	Namn	Längd (m)	Area (ha)	Antal
A2.1	Framtagande av restaureringsplan			1
C1.1	Röjning och avverkning		1,3	
C1.3	Restaureringsslätter		17,3	
C1.4	Tuvfräsning		16	
C4	Artskötsel/skapa biotop		1,9	2
D1	Fotodokumentation			1
D2.1	Uppföljning av naturtyper			1
D2.5.2	Florauppföljning rikkärr			1
D5.2	Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare		1,9	
D5.3	Planering och utvärdering av skapande av död ved			2
E1.1	Obligatorisk projektskylt			3
E1.2	Temaskylt, rikkärr			1

Beskrivning av åtgärderna

Action A2.1 Revidering skötselplan

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2023-12-31

Genomförs: Senast 2023-03-31

Beskrivning: Ta fram en åtgärdsplan som innehåller planerade åtgärder inom projektet LIFE RestoRED för området Klinken.

Action C1.1 Röjning och avverkning

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2024-08-31

Beskrivning: Området är till stor del naturligt öppet, men nära kanten mot fjällbjörkskogen behöver videsnår röjas bort och gelsas ut. Detta är extra tydligt vid den mindre ängen/rikkärrsområdet. Röjningsinsatserna ska primärt genomföras endast i det lilla området och längst den gamla körvägen. Men det ska även röjas så slätterbalk kan ta sig från det lilla området till det stora rikkärrskomplexet, se kartan. Vid behov kan mindre och spridda röjningsinsatser göras i det stora rikkärrsområdet. Röjningsavfallet eldas upp eller läggs in i björkskogen på sidan av området.

Lämpligen genomför man även fräsning av stora tuvor C1.4 i samband med röjningen. I samband med röjning och avverkning är det även lämpligt att genomföra åtgärder för död ved (D5.3) och pollinatörer (D5.2).

Några björkar kan tas ner men då bör man lämna stubbar som kan skjuta björkskott. På det viset efterliknar man en typ av björktäckt som historiskt förekommit i området. Denna åtgärd bör primärt göras på björkar som redan nyttjats för björktäckt. Dessa björkar identifieras genom att ha vuxit upp från grova stubbar som idag kan vara mosklädda och misstas för block.

Action C1.3 Restaureringsslåtter

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2027-08-31

Genomförs: 2023-08-01 till 2026-12-31

Beskrivning: Över stora delar av restaureringsområdet ska slåtter återinföras. Under restaureringsfasen kommer slåtterintervallerna vara mer frekventa för att snabbt föra bort näring från markerna. Intervallerna bör i början vara varje till vartannat år för att sedan övergå i vart tredje till vart femte år. Slåttern kommer ske med slåtterbalk. I samband med slåtterarbetet kommer åtgärder för pollinatörer (D5.2). Tuvfräsning (C1.4) bör vid behov ske samtidigt som första slåttertillfället.

Action C1.4 Tuvfräsning

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2024-12-31

Beskrivning: I vissa delar kommer det i samband med röjning (C1.4) och slåtter (C1.3) behöva tuvfräsas. Dessa områden identifieras i samband med röjningsarbetet och senare även vid första säsongens arbete med slåtterbalk och markeras ut för att innan nästa säsong tuvfräsas.

Action C4. Artskötsel/skapa biotop

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2024-12-31

Beskrivning: I samband restaureringsarbetet kommer en av projektledningen framtagen receptsamling för att gynna vilda pollinatörer och nyskapa död ved användas i området.

Action D1.Fotopunkter

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2021-05-01 till 2026-12-31

Beskrivning:

För att dokumentera effekten av restaureringsåtgärderna kommer foton att tas på strategiska platser före restaureringsåtgärder och efter genomförda åtgärder.

Fotopunkterna finns utmärkta på karta nedan.

Fotodokumentation sker också under genomförandet av projektet och publiceras som en enkel rapport på projektets webbplats <https://www.liferestored.se/>.

Action D2.1 Utvärdering av bevarandestatus för naturtyper

Möjlig tidsperiod: 2026-03-01 till 2027-02-28

Genomförs: 2025-05-01 till 2026-12-31

Beskrivning:

Efter genomförd restaurering ska en bedömning göras om statusen för de naturtyper som restaurerats har förbättrats. Bedömningen sker genom observationer på plats och kan genomföras av den som ansvarat för restaureringen, eller en särskild inventerare. Data från genomförda inventeringar av arter och naturtyper används också som underlag för bedömningen. Bedömningen kommer slutligen att registreras i Naturvårdsverkets databas NNK.

Action D2. 5.2 Florauppföljning rikkärr

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-08-31

Genomförs: 2022-05-31 till 2026-08-31

Beskrivning:

För uppföljning av flora i rikkärr används ”Manual för uppföljning av myrar i skyddade områden som finns publicerad på Naturvårdsverkets webbplats. Rikkärren inventeras innan och efter att restaureringsåtgärderna utförts. Första inventeringen har ägt rum redan år 2022.

Resultaten kommer publiceras på projektets webbplats <https://www.liferestored.se/> och Länsstyrelsen i Jämtlands webbplats.

Action D5.2 Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2026-08-31

I samband med restaureringsåtgärder kommer särskild hänsyn tas till pollinerarnas framtida miljö. I samband med röjnings och tuvfräsninginsatserna (C1.1 och C1.4) ska delar med björkar, videsnår och enbuskar sparas i form av brynmiljöer. Åtgärderna finns utmärkta på kartor nedan. Vidare kan det komma att spridas slaget hö från artrika ängar i närområdet. För planeringen pollinerarnas miljö har projektets receptsamling för möjliga åtgärder använts och efter genomförd restaurering kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Resultaten kommer publiceras på projektets webbplats <https://www.liferestored.se/> och Länsstyrelsens webbplats.

Action D5.3 Planering och utvärdering av skapande av död ved

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2024-12-31

Beskrivning:

I samband med röjningsinsatserna (C1.1) kommer död ved skapas. Det finns i dagsläget en kunskapslucka kring gynnsamma död vedåtgärder i fjällandskapet. Eventuellt kan död ved av kulturprägel sättas upp skapas i anslutning till slåttermarkerna. Åtgärderna finns utmärkta på kartor nedan. För planeringen av vilken död ved som ska skapas har projektets checklista använts och efter genomförd avverkning kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Action E1.1 Obligatorisk projektskylt

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: senast 2023-06-30

Beskrivning:

En skylt som beskriver projektets arbete kommer att sättas upp. Placeringen av skylten finns utmärkt på karta nedan.

Action E1.2 Temaskylt

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2022-05-01 till 2024-12-31

Beskrivning:

En skylt som beskriver rikkärrsmiljöerna och dess naturvärden och ekosystemtjänster kommer att tillverkas och sättas upp. Placeringen av skylten finns utmärkt på karta nedan.

Kartor

Bild 1 Översiktskarta, Natura 2000-området Klinken (SE0720277).
Overview for the site Klinken (SE0720277).

Natura 2000-området Klinken Översiktskarta

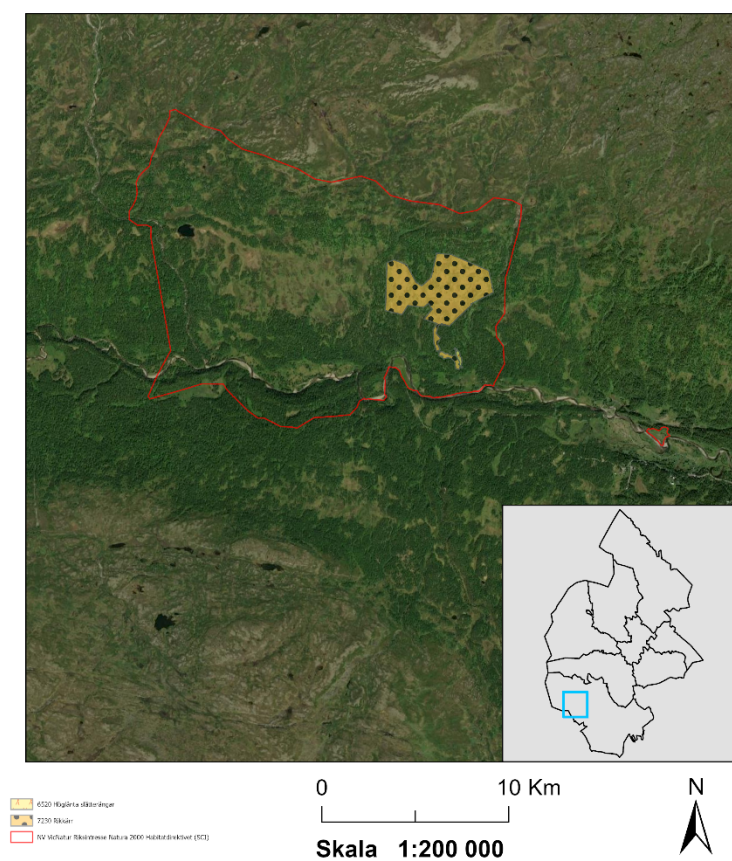

Bild 2 Detalj karta stora området i Klinken, åtgärder som genomförs i projektet är syns.

Detailed map, for the largest area in klinken, measures in the project.

Bild 2: Detaljkarta över åtgärder LIFE RestoRED i Klinken storområdet

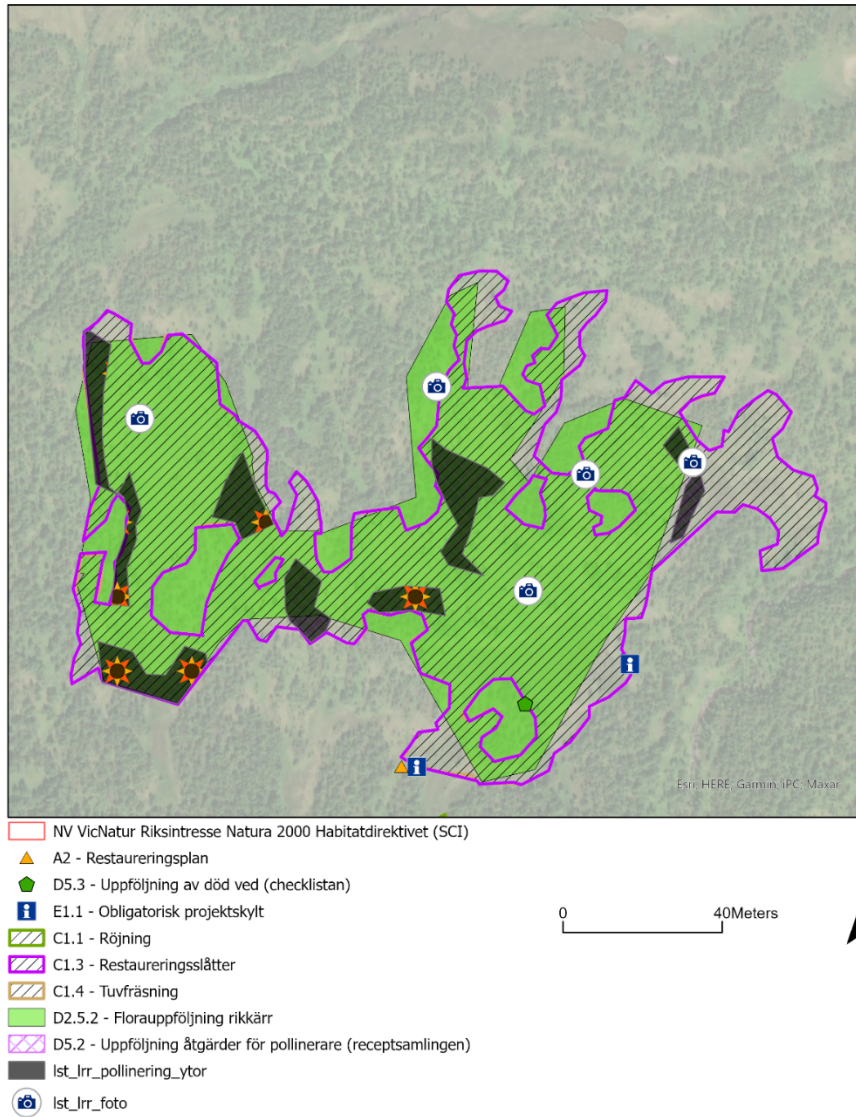
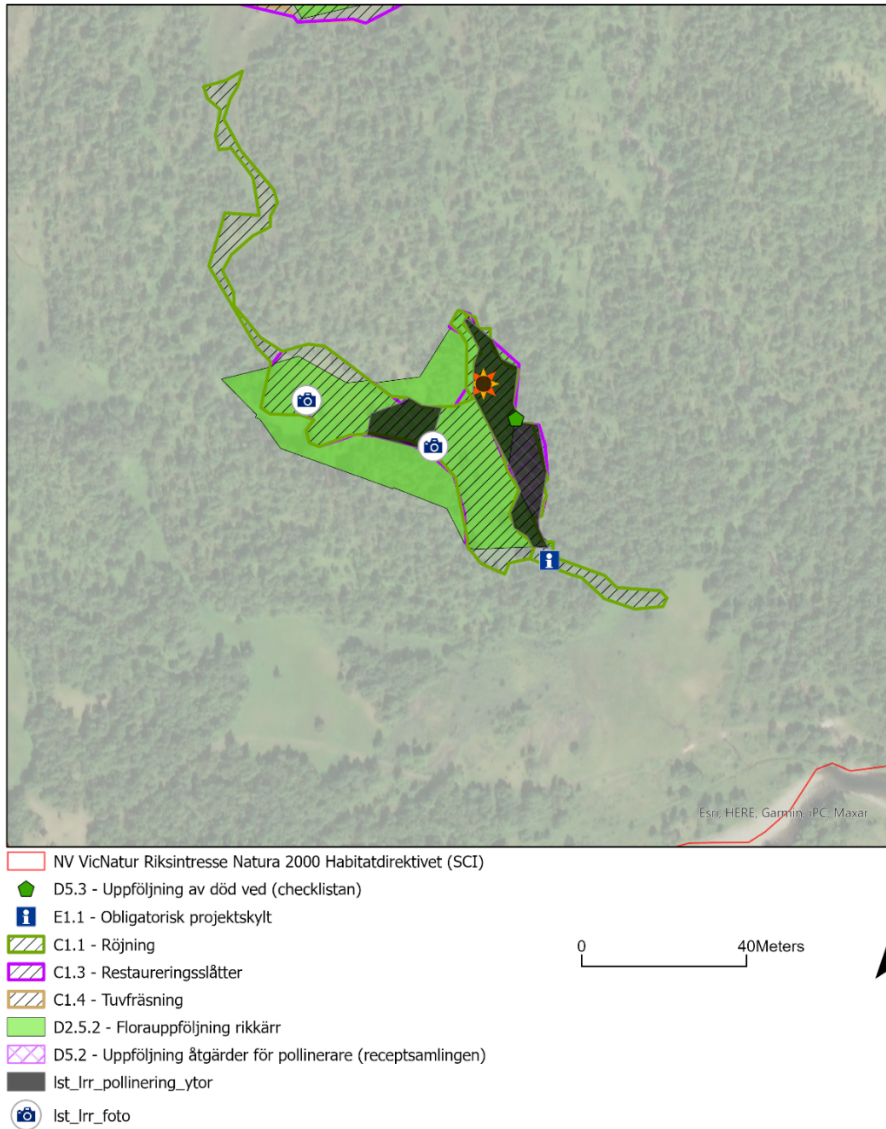

Bild 3 Detaljkarta lilla område i Klinken, åtgärder som genomförs i projektet är syns

Detailed map, for the smaller area in klinken, measures in the project.

Bild 3: Detalj-karta över åtgärder LIFE RestoRED i Klinken lilla området

LIFE-programmet

Den här restaureringsplanen har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program. Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats: <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

